

**คำอธิบายประกอบการจ่ายค่าตอบแทน
สำหรับกำลังคนด้านสาธารณสุข**

1. เป็นการจ่ายค่าตอบแทนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2548 อนุมัติงบประมาณ จำนวน 2,875 ล้านบาท โดยให้เบิกจ่ายย้อนหลังตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2547
2. ระเบียบการเบิกจ่าย สำหรับค่าตอบแทน พ.ต.ส ออกโดยมาตรา 33 แห่ง พรบ. ระเบียบการบริหารข้าราชการพลเรือน หรือตามมาตราต่าง ๆ ของ พรบ. ข้าราชการแต่ละประเภท
3. ระเบียบค่าตอบแทนเบี่ยเลี้ยงเหมาะจ่ายสำหรับการปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษ ออกโดยกระทรวงการคลัง
4. คุณสมบัติ
 - 4.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาที่เกี่ยวข้อง จากสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ หรือองค์การวิชาชีพ
 - 4.2 เป็นผู้ที่ได้รับใบประกอบวิชาชีพ หรือใบประกอบโรคศิลปะ ที่ยังใช้ประโยชน์ได้ โดยไม่ถูกพักใช้หรือเพิกถอน หรือหมดอายุ
 - 4.3 เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานให้บริการด้านสุขภาพผสมผสานแบบองค์รวม หรือด้านใดด้านหนึ่ง ได้แก่ งานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานควบคุมป้องกันโรค (รวมงานคุ้มครองผู้บริโภค) งานฟื้นฟูสภาพ ตามวุฒิการศึกษาและใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพหรือประกอบโรคศิลปะ
 - 4.4 เป็นผู้ดำรงตำแหน่งตรง หรือตำแหน่งอื่นตามการบริหารข้าราชการแต่ละประเภท
 - 4.5 กรณีได้รับวุฒิปัตริ หรือหนังสืออนุมัติ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ต้องเป็นวุฒิปัตริหรือหนังสืออนุมัติ จากสภาวิชาชีพของประเทศไทย และต้องปฏิบัติงานจริงตามสาขาที่เสนอขอรับค่าตอบแทน
 - 4.6 งบประมาณ 2,875 ล้านบาท ครอบคลุมเฉพาะข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ได้รับเงินเดือนอัตราปกติจากงบบุคลากร ส่วนเจ้าหน้าที่รัฐประเภทอื่น ๆ ส่วนราชการสามารถประยุกต์หลักการของค่าตอบแทนประเภทนี้ไปใช้ได้ โดยใช้งบประมาณของส่วนราชการ
 - 4.7 เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานในสังกัดกระทรวง/กรม/สำนัก/กอง มหาวิทยาลัย องค์การมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ
 - 4.8 ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ เช่น การสอน การพัฒนาองค์ความรู้ การพัฒนาวิชาการ หรืองานอื่น ๆ จะเข้าข่ายมีสิทธิ์ได้รับค่าตอบแทน จะต้องร่วมปฏิบัติงานบริการสุขภาพแบบองค์รวม หรือด้านใดด้านหนึ่งด้วย

1. การจัดกลุ่มของแพทย์

กลุ่ม	รหัส	คุณลักษณะประกอบการจัดกลุ่ม
1	นพ11	แพทย์ทั่วไป หมายถึงแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต
2	นพ21	แพทย์เฉพาะทาง ที่ได้รับวุฒิบัตร หรือหนังสืออนุมัติ เฉพาะทางจากแพทยสภา โดยต้องปฏิบัติงานตามวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัตินั้น ๆ ให้ระบุสาขาหลักที่ใช้ปฏิบัติงานจริง
2	นพ22	แพทย์ทั่วไปที่ได้รับปริญญาโท/เอก ด้านแพทย์หรือสาธารณสุข ที่เกี่ยวข้อง จากสถาบันที่ ก.พ. หรือองค์กรกลางบริหารงานบุคคลอื่นรับรอง
2	นพ23	แพทย์ทั่วไปที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการพัฒนาระบบคุณภาพ โดยให้ผู้บริหารหน่วยบริการ หรือหน่วยงานเป็นผู้รับรอง จำนวน เป็นไปตามที่สำนักงาน ก.พ. และกระทรวงการคลังกำหนด (รพ.ขนาดเล็ก 1 คน รพ.ขนาดใหญ่ 2 คน)
2	นพ24	แพทย์ทั่วไปที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน หรือสถานบริการระดับอำเภอ ที่ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลการประเมินการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ ติดต่อกันมากกว่า 4 ปี โดยให้การปฏิบัติงานเพิ่มพูนทักษะเป็นปีที่ 1 ให้ผู้มีอำนาจเป็นผู้รับรองผลการปฏิบัติงาน
3		แพทย์ที่ได้รับวุฒิบัตร หรือหนังสืออนุมัติ แพทย์เฉพาะทาง ซึ่งต้องใช้ความสามารถตามวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัตินั้น ๆ ในการปฏิบัติงาน ดังนี้ ให้ระบุสาขาหลักที่ใช้ปฏิบัติงานจริง
3	นพ31	สาขาพยาธิวิทยาทั่วไป
3	นพ32	สาขาพยาธิวิทยากายวิภาค
3	นพ33	สาขาพยาธิวิทยาคลินิก
3	นพ34	สาขานิติเวชศาสตร์
3	นพ35	สาขาจิตเวชศาสตร์
3	นพ36	สาขาจิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น
3	นพ37	สาขาประสาทศัลยศาสตร์
3	นพ38	สาขาศัลยศาสตร์ทรวงอก
3	นพ39	สาขาเวชศาสตร์ป้องกัน แขนงระบาดวิทยา

2. การจัดกลุ่มของทันตแพทย์

กลุ่ม	รหัส	คุณลักษณะประกอบการจัดกลุ่ม
1	ทพ11	ทันตแพทย์ทั่วไป หมายถึงแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต
2	ทพ21	ทันตแพทย์ทั่วไปที่ได้รับปริญญาโท/เอก ด้านแพทย์หรือสาธารณสุข ที่เกี่ยวข้อง จากสถาบันที่ ก.พ. หรือองค์กรกลางบริหารงานบุคคลอื่นรับรอง
3	ทพ31	ทันตแพทย์เฉพาะทาง ที่ได้รับวุฒิบัตร หรือหนังสืออนุมัติบัตร แพทย์เฉพาะทาง ซึ่งต้องใช้ความสามารถตามวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัตินั้น ๆ ในการปฏิบัติงาน

3. การจัดกลุ่มของเภสัชกร

กลุ่ม	รหัส	คุณลักษณะประกอบการจัดกลุ่ม
1	ภก11	เภสัชกรที่ปฏิบัติงานในงานทั่วไป นอกเหนือจากกลุ่ม 2 เช่น งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน งานบริหารเวชภัณฑ์และคลังเวชภัณฑ์ งานผลิตยาทั่วไปและยาปราศจากเชื้อ งานเตรียมยาและสารอาหารที่ปราศจากเชื้อสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย งานเภสัชกรรมคลินิก งานบริหารทางเภสัชกรรม งานบริการข้อมูลข่าวสารด้านยา (งานเภสัชสนเทศ) งานเภสัชกรรมชุมชน งานการแพทย์แผนไทย งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ฯลฯ
2		เภสัชกรที่ปฏิบัติงานในงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถและทักษะความชำนาญในการปฏิบัติและเป็นงานที่มีความเสี่ยงสูงต่อผู้ปฏิบัติงาน และเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ดังนี้
2	ภก21	งานตรวจวิเคราะห์หรือเตรียมผสมยาเคมีบำบัด (เฉพาะกรณีที่เภสัชกรเป็นผู้ตรวจวิเคราะห์หรือเตรียมผสมยาเคมีบำบัดโดยตรง) ทั้งนี้ กำหนดให้มีได้เฉพาะ ใน รพท./รพศ./รพ. มหาวิทยาลัย/สถาบันเฉพาะด้าน
2	ภก22	งานให้คำปรึกษาด้านยาแก่ผู้ป่วยในคลินิกเฉพาะในกลุ่มโรคติดต่อร้ายแรง เช่น ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ป่วยวัณโรค เป็นต้น โดยต้องมีการจัดหน่วยบริการ หรือจุดบริการเป็นการเฉพาะ กำหนดให้มีได้ใน รพ. ทุกระดับ แต่ต้องจัดเป็นโครงการคลินิก/พื้นที่เฉพาะ
2	ภก23	งานคุ้มครองผู้บริโภค เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการตรวจจับและการดำเนินคดี กำหนดให้มีได้เฉพาะเภสัชกรที่ปฏิบัติงานใน สสจ. แต่เฉพาะผู้รับผิดชอบหลักเท่านั้น

4. การจัดกลุ่มของพยาบาลวิชาชีพ

กลุ่ม	รหัส	คุณลักษณะประกอบการจัดกลุ่ม
1	พว11	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการในแผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลและสถานบริการทุกระดับ และหมายรวมถึงพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินในกรณีที่โรงพยาบาลหรือสถานบริการไม่ได้แยกทีมให้บริการพยาบาลระหว่างแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และแผนกผู้ป่วยนอก
1	พว12	พยาบาลวิชาชีพในงานการพยาบาลครอบครัวและชุมชน หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการพยาบาลดูแลสุขภาพแบบองค์รวม แก่ครอบครัวที่บ้านและในชุมชน
1	พว13	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการในงานอนามัยชุมชน/อนามัยโรงเรียน/อาชีวอนามัย หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการพยาบาลด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ ในชุมชน/โรงเรียน/สถานประกอบการต่าง ๆ
1	พว14	อาจารย์พยาบาลที่สอนและคุมการฝึกปฏิบัติงานและร่วมให้บริการในกลุ่มนี้ หมายถึง อาจารย์พยาบาล ที่สอนและคุมการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลในหน่วยบริการหรืองานบริการในกลุ่ม 1 และร่วมบริการไม่น้อยกว่า 8 ชม./สัปดาห์

กลุ่ม	รหัส	คุณลักษณะประกอบการจัดกลุ่ม
2	พว21	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการใน ER หมายถึง พยาบาลวิชาชีพ ที่ให้บริการพยาบาลประจำหน่วยหรือแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน รวมทั้งการให้การพยาบาลในห้องฉุกเฉิน การให้การพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุ และการพยาบาลในห้องสังเกตอาการ
2	พว22	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการใน LR หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการพยาบาลการเฝ้าคลอด การคลอด และการดูแลมารดาและทารกหลังคลอด ในห้องคลอด
2	พว23	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการใน OR หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการผ่าตัดประจำห้องผ่าตัดทั้งในระยะก่อน ระหว่าง และหลังผ่าตัด
2	พว24	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการใน IPD หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการพยาบาลในหอผู้ป่วยในทุกหอผู้ป่วย รวมทั้งพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน ICU, CCU หรือหอผู้ป่วยหนัก/ผู้ป่วยวิกฤต ซึ่งยังไม่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางผู้ป่วยหนัก/ผู้ป่วยวิกฤต
2	พว25	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการในงาน IC หมายถึง พยาบาลวิชาชีพผู้ทำหน้าที่พยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ซึ่งต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่สภาการพยาบาลประกาศให้การรับรอง
2	พว26	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการในงานตรวจบำบัดพิเศษต่าง ๆ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพ ที่ผ่านการฝึกอบรม และปฏิบัติงานประจำในหน่วยงานตรวจและบำบัดพิเศษ เช่น เคมีบำบัด รังสีรักษา ตรวจรักษาผ่านกล้องหรือเครื่องมือพิเศษ การกระตุ้นพัฒนาการเด็ก การตรวจสวนหัวใจ ตรวจสมรรถภาพหัวใจและปอด การดูแลผู้ป่วยที่ใช้ปอดและหัวใจเทียม ไตเทียม การปลูกถ่ายอวัยวะ การบำบัดสารเสพติด การบำบัดทางจิต-ประสาท การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย/ผู้พิการ งานบริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย (Counseling) งานตรวจรักษาขั้นต้น โดยพยาบาลที่ได้รับอนุมัติบัตรพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป ซึ่งจะต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่สภาการพยาบาลประกาศให้การรับรอง
2	พว27	อาจารย์พยาบาลที่สอนและคุมการฝึกปฏิบัติงานให้บริการในกลุ่มนี้ หมายถึง อาจารย์พยาบาล ที่สอนและคุมการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลในหน่วยบริการหรืองานบริการในกลุ่ม 2 และร่วมบริการไม่น้อยกว่า 8 ชม./สัปดาห์
3	พว31	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการในงานพยาบาลวิสัญญี หมายถึง วิสัญญีพยาบาลที่ผ่านการอบรมในหลักสูตรวิสัญญีพยาบาล ที่มีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ที่ได้รับการรับรองจากสภาการพยาบาลแห่งประเทศไทย หรือจากต่างประเทศที่สภาการพยาบาลแห่งประเทศไทยให้การรับรอง และปฏิบัติงานบริการวิสัญญีทั้งในระยะก่อน ระหว่าง และหลังการระงับความรู้สึก

กลุ่ม	รหัส	คุณลักษณะประกอบการจัดกลุ่ม
3	พว32	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการในงานพยาบาลเวชปฏิบัติ (NP) หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่เป็นพยาบาลเวชปฏิบัติ (NP) ซึ่งได้รับวุฒิบัตรจากสภาการพยาบาลแห่งประเทศไทย หรือวุฒิบัตรจากต่างประเทศที่สภาการพยาบาลแห่งประเทศไทยให้การรับรอง และปฏิบัติงานการตรวจรักษาขั้นต้นในโรงพยาบาล/สถานบริการหรือในชุมชน
3	พว33	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการในงานการพยาบาลใน ICU,CCU หรือผู้ป่วยหนัก/ผู้ป่วยวิกฤต หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการพยาบาลใน ICU, CCU หรือผู้ป่วยหนักหรือผู้ป่วยวิกฤต ซึ่งเป็นพยาบาลที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางผู้ป่วยหนัก/ผู้ป่วยวิกฤต ที่สภาการพยาบาลให้การรับรอง ซึ่งหลักสูตรตามที่สภาการพยาบาลประกาศให้การรับรอง
3	พว34	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการในงานการพยาบาล ผู้ป่วยติดเชื้อรุนแรง/อันตราย หมายถึง พยาบาลวิชาชีพ ที่ให้บริการพยาบาลในหอผู้ป่วยติดเชื้อรุนแรง/อันตราย (โรคติดเชื้อรุนแรง/อันตราย เป็นไปตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข)
3	พว35	พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการในงานการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ให้บริการในงานการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงหรือการผดุงครรภ์ขั้นสูง ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ (APN) จากสภาการพยาบาล หรือเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางการพยาบาลทางคลินิก และปฏิบัติงานการพยาบาลขั้นสูงตรงตามสาขา รวมทั้งมีคุณสมบัติสมัครสอบ APN
3	พว36	หัวหน้าทีมควบคุมคุณภาพการบริการทางการพยาบาล หมายถึง เฉพาะหัวหน้าพยาบาลในโรงพยาบาล หรือสถาบันเฉพาะทาง หรือหน่วยบริการชื่ออื่นที่เทียบเท่า จำนวนเป็นไปตามที่สำนักงาน ก.พ. และกระทรวงการคลังเห็นชอบ (เฉพาะโรงพยาบาลมีแห่งละ 1 คน)
3	พว37	อาจารย์พยาบาลที่สอนและคุมการฝึกปฏิบัติงานให้บริการในกลุ่มนี้ หมายถึง อาจารย์พยาบาล ที่สอนและคุมการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลในหน่วยบริการหรืองานบริการในกลุ่ม 3 และร่วมบริการไม่น้อยกว่า 8 ชม./สัปดาห์

5. การจัดกลุ่มของสหสาขาวิชาชีพ

กลุ่ม	รหัส	คุณลักษณะประกอบการจัดกลุ่ม
1	สว11- สว71	สหสาขา ประกอบด้วย เทคนิคการแพทย์ กายภาพบำบัด รังสีการแพทย์ กิจกรรมบำบัด แก้ไขความผิดปกติการสื่อความหมาย เทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก และจิตวิทยาคลินิก